

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Égész évre . . . 10 ft — kr.
 Félévre 5 „ — „
 Negyedévre 2 „ 50 „
 Egy órára 1 „ — „
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főlr. 1828. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Tegledi K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. (Főlr. 1828. sz. alatt.)

Hirdetési díj:
 Négy határozati ponttól kezdve 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzetű hirdetések alkalmi szerinti jutányos áron vétnének fel. Helyi díj minden külön bejegyzésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újsónapszámra 30 kr.

Nyilvántartási költségek minden példát 50 krajczár.

Hirdetések felvételének a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főlr. 1828. sz. alatt.)
 Kéziratok nem adnak vissza.

A nemzeti ünnep előtt.

Debreczen, márcz. 14.

(Sz. L.) Ismét távolabb estünk egy évvel ama nagy napoktól, melyeknek kezdetét márczius tizenötödikével szoktuk megjelölni s miként a távolság, mely attól minket elválaszt, minden évvel növekszik, akként nő annak fénye is, hogy majd egykoron a haza oltárának örökön égő tüzeit képezve, megvilágítsa az utat, melyen nagy célunk felé haladnunk kell, hogy hazánk szabad és független legyen. Így jön s mulik egyik év a másik után, hogy mindegyik Jeróvja tartozását a nagyság amaz emlékének, mely egy nemzet dicsőségét képezi s majd ha az évek hosszu sora elmulik s mindegyik év egy gránit kockát tett le az épülethez, felépülend ama templom, melybe egy hálálatos nemzet áldozni jár s imádkozik istenéhez, hogy hazája nagy és boldog legyen.

Igy oktat bennünket az idő s amit előbb még százszáztagadtak, ma milliók hitévé vált s ünneplik márczius 15-dikét. A kishitűek, kik megtagadták a fénylő napot s nem hitték a jövőt, ma már megtértek s hívők lettek. Nagy változás mindenütt az elmében, midőn a kétkező sem tagadja már márczius 15-ikét s bárha nem áldozik is még nyíltan a szent ünnepen, de megszólal rezzög keblének titkos érzete s elrebben ajkáról a legszentebb ima.

Évek hosszu sorának kell még lefolyni, hogy nemzetünk amaz idők történelmi nagyságának alkotásait megértse s felismerje azt, miszerint jövője egész fejlődésének alapját azok képezik. Majd ha azokra a történelem világa veti rá fény-sugarait, csak akkor fogja egészben méltatni azokat s azon igazak küzdelmeit, kik oly sokat, de minden áldozatot meghoztak egy szebb és jobb jövő reményéért s vérükkel pecsételték meg a szent frigyét, melyet a haza géniusza a szabadság szellemével kötött.

E nagy emlékektől áthatott szívvel üdvözlőjük mi márczius 15-dikét, mint

A „DEBRECZENI” TARCZAJA.

Concert Bakafokon.

Fele se tréfa, tessék elhinni; ha nem hiszik, az se baj. Tagadhatlan, hogy mi bakafokiak a modern kor igényeinek megfelelő, előre haladott közönség vagyunk. Van két olvasó-egyletünk, négy temetkezési egylet, egy (s ez sehol a világon, csak nálunk) »anyós-üldözö szövetség«. Van továbbá három kávéház és öt megszómozott berkocsi, kik a Bakafokra jövő idegeneket vannak hivatva a városba döcögöztetni, mindnyájunk óriási részvéte mellett, mert a modern »egy fogat« rugós ülése olyanokat lök egyszer-másszor a szerencsétlen passaséron, hogy az áldozat szemei ezer karikát hányanak. Van azonban egy mizeriánk is, ugyanis sok a lurkó és nincs óvodánk. Sokat dicsőítünk már a városházán és hasábkra terjedő vezércikkék jelentek meg a »Bakafok és Vidék«-ben egyszer-másszor a kisdudóvá érdeklében, de mind hasztalan, sehogy sem tudunk dedőhoz jutni. Egyszer három külföldi ur, egy német, egy francia és egy angol vetődött Bakafokra. Városunk mindent elkövetett, hogy az idegen urak a lehető legkellemesebben találják magukat Bakafokon. A polgármester ur többször bankettet rendezett tisztelőikre és a külföldi urak a legnagyobb mértékben el voltak általunk ragadtatva, csak egy dolgon botránkoztak meg ők is, azon t. i., hogy az egész városban nincs óvoda; sőt az angol ezt az állapotot nem is azzsiai, hanem egyszerűen kaukázusinak deklarálta.

A külföldi urak véleménye, végre nagyot lendített a bakafoki óvoda ügyén, s az »in-

évfordulóját azon nagy átalakulásnak, mely nemzetünk életére a legnagyobb kihatással lesz minden időkre s ha éppen azért most tekintetünket azon szép és nagy napok lefolyása felé fordítjuk, mely annyi dicsőséget árasztott nemzetünkre: vajjon a legnagyobbak előtt hajoljunk-e meg, kik lánglelkőkkel annak intézői voltak, vagy azon névtelenek nagysága előtt boruljunk-e le, kik nem fényltek, nem ragyogtak, de végtelenül szerették hazájukat, azért halni tudtak. Dicsőség legyen ezeknek s áldott emlékezetők, kik hűn teljesítették kötelességüket, de a koszorút magának a nemzetnek nyújtuk oda, mely mindennekfelett a legnagyobb volt!

Hála legyen érte a gondviselésnek, hogy az annyit hányatott s oly sok szenvedést kiállott nemzetet a nagy idők változása készületlenül nem találta s megbirta állani helyét, kiküzde jövőjét. Igen, az örök igazság bölcs intézkedése volt ez, hogy felismerve az idők méhében született s az egész emberiség jövőjét magában foglaló kijelentést, zászlójára írta: a szabadság, egyenlőség, testvériség szent jelszavait.

Ez azon ut, melyen haladva mindig csak előbbre jut, hogy egykoron az ígéret földjére érjen el, hol mindenki testvér leend s majd egyformán boldog a közös anya kebelén. Igen, el kell jönni azon időnek, midőn e szép hazának minden gyermekei szeretetben egyesülve, egyek lesznek a hazaszeretben s boldognak kívánják látni e szép hazát.

De hagyjuk a jövőt, hiszen annak határa a véghetetlen s mint ez, az is megmérhetetlen; de legyen bármiként is az, egy bizonyos marad, hogy az örök igazság bölcsessége intéz mindeneket.

Nagy és szent nekünk ez a nap, mert midőn azon dicsők emlékezetének áldozunk, ugyanakkor nemzetünk újjászületésének ünnepét üljük meg. Éppen azért nem keressük mi azt, hogy ki volt a legnagyobb, ki tett legtöbbet, vagy volt e hazának hűlten fia is, majd kifejti ezt

téző körök» komoly tanácskozára gyűltek össze, hogy mikép volna lehetséges a lehető legrövidebb idő alatt óvodát fölláttatni?

Két heti szorgalmas tanácskozás, dikciózás, eszmecsere és veszekedés után, végre elhatározták, hogy hangversenyt rendeznek és a tiszta jövedelem a fölláttandó kisdudóváda javára fordítatik. De elhatározták egyuttal azt is, hogy az a szerencsétlen családapa, kinek legtöbb óvodaköteles gyermeke van, tartozik a koncert érdekében legtöbbet működni, szóval: a koncert rendezése az ő feladata leendő. E vegből pedig tizenhárom tagu bizottságot választottak, a melynek feladatul jutott, a bakafoki »jövő nemzedékét« összehívni.

Ettől a naptól kezdve a bakafoki óvoda-ügy Götiáth lépésekkel haladott előre. A tizenhárom tagu bizottság éppen tizenhárom héig működött, míg a bakafoki 3-5 éves nebulókat összehírta.

Hogy mennyi volt a dedőköteles gyermekek száma, az nem tartozik ide, elég az hozzá, hogy: minekutána az uristen engem áldott meg hat apró gyerekkel, a leendő nagy hangverseny rendezése, a gyűlés határozatahoz képest, réam jutott.

Bakafokon koncertet rendezni, kérem szépen, nem csekély feladat volt, különösen nekem, ki a zenéhez legtávolabbról sem konyitok.

De, tekintve a kulturális ügyet, magamra vállaltam a koncert rendezését s első dolgom volt 7-8 énekelti tudó hölgyet szerezni, kik a hangversenyen közreműködjenek.

Egy szép napon tehát a nyakamba vettem a várost és elindultam hangokat keresni. Először is a tanácsos urhoz botlottam be, kinek három nagy leánya volt, kik közül a fiatalabbik zongorázni, az idős-

a történelem igazságos ítélete, most csak egyet s azt óhajtuk, hogy mindannyian egyesülve, szeressük édes hazánkat. De miért is értenők a háladatosságra e nagy napján ama fájó sebeket, melyek még most sincsenek behedvedve egészen, inkább öntsük arra a megbocsátás gyógyító balsamát s öleljük keblünkre eltévedt testvéreinket, kik nem tudták, hogy mit cselekedtek.

Legyen áldott azok emlékezte, kik a megváltás dicső csatáiban hulltak el s tisztelve tekintünk fel azon élőkre, kik közöttünk járva hirdetik a hazaszeretet szent ígétjét, melynek nevében a legigazabb harcot vívták meg. Feledjük el hazánk javáért a megbántásokat s emlékezzünk meg azokról, kik dicsők voltak s ne feledjük el őket soha!

Ez azon ut, melyen haladnunk kell, egészen megbocsátni az eltévedednek s barátunkká tenni elleneinket, hogy majd mindannyian mint egy nagy családnak gyermekei, boldogan élhessünk az édes anya kebelén.

Ha most még egyszer hozzátok fordulunk ti névtelen hősök, kik az anyaföld kebelén pihentek már, vagy ti hozzátok élő hősiak, óh! bocsássatok meg e nemzetnek, hogy megfélekedett rólatok s a sirt, melyben nyugosztok, burján jelzi csak s hogy éhen ne haljatok, alamizsnát osztva ki, koldusbotot adott kezetekbe. Nem, nem a nemzet tette ezt, oszlopot emelne az sirhanatok felé, hogy az idők végtelenségéig hirdesse nagyságotokat, szenvedéseiteket pedig vérével is megváltaná. Nem a nemzet háladatlan, de mert balsorsa még mindig üldözi, megadva magát, némán türi a bántalmakat.

De ne vegyítsük a fájó hangokat az örömmünnepe harmóniájába, hiszen ti boldogan alusszatok örök álmatokat odalent a mély sirban, kik az édes haza szabadságáért vívott szent csatákban estetek el, s emléktek örökké fenmarad, míg e hazában magyar élni fog; vagy ti elagott hősök nem lennétek e boldogok, ha újra hívna a haza? Fegyver lenne ke-

bik pedig, névleg Miczi kisasszony, a tanácsosné állítása szerint, kitűnően énekelni tudott.

A kisasszonyok nagyon szívélyesen fogadtak és örömmel ígértek a leendő hangversenyen közreműködni.

Miczi kisasszony már előre biztosított a sikeréről, s hogy ezt némileg bizonyítsa is, rögtön kész volt egy kis próbaéneklést produkálni.

Kiállott tehát a szoba közepére és torkasakadástól trillázni kezdett. Majd meg kezét szivére szorítva, nagyon szánalmas arckifejezéssel, a »Jaj be fáj!...« kezdetű daba kezdett, először csendesen, aztán mindig feljebb, feljebb, míg Kokó, a mopszlija, elprüsszentette magát, ettől megijedt és rögtön abban hagyta a próba éneklést.

Csakhogy kedves egészségére nem kívántam Kokónak a prüsszentést, örömömben, hogy illetén formán megszabadultam a próbaéneklés további meghallgatásától. Siettem is a kisasszonynak elragadtatásomat kifejezni, s rögtön távoztam, de az uton szilárdan elhatároztam, hogy másutt semmi szín alatt sem vállalkozom próbaéneklés meghallgatására.

A tanácsos uról egyenesen az anyósomhoz mentem. Már többször keserűen meggyőzöttem róla, hogy kitűnő hangja van, tehát szintén fölkerem, hogy a hangversenyen közreműködjék.

Az anyósom is (áldott jó asszony) megígérte a közreműködést, csak azt az egyet kötötte ki magának, hogy ő régi népalokat akar énekelni, amibe én készséggel beleegyeztem és mentem tovább műkedvelőket verbuválni.

Három heti futkosás után, végre teljes volt a közreműködők száma. Összeállítottuk a

zetekben a koldusbot s tovább folytatnának a szent harcot!

Jól van ez így, hagyjuk nyugodni a multnak e fájó sebet, s áldjuk érte a mindenség urat, hogy titeket oly nagyoknak alkotott, hogy hon-szerelmek annyival nagyobb szenvedésteknél. Ez fog nekünk is erőt adni, felemelni, hogy hazánk iránti kötelességünket oly hűn teljesítsük, mint ti teljesítettétek a halálban is. Ti vigyétek előttünk a világító szövétnek, hogy soha le ne tévedjünk az igazság és igazak utjáról, hogy azon haladás, elérjünk hazánk, nemzetünk nagyságához.

Ha most fájó tekintetünkkel hazánk határain túl a legnagyobb felé fordulunk, óh! mint remeg szívünk s elborult tekintetünk, lelkünk szárnyai csüggedten hullnak alá, vigasztalást semmi sem ad, oly nagy bánatunk. Nem, nem kérjük mi a te bocsánatot, hiszen te oly nagy vagy, hogy háladatlanágunk hozzád fel sem érhetett. Te nálad nem volt köztünk soha nagyobb! Te nálad csak h a z á d n a g y o b b. Te itt hagytlál benünket, de magunkra nem hagytlál azért, szellemed köztünk maradt s annyi éven át volt fénylő csillagunk s ragyogásától lett világsötét utunk. Az ég rendelte ezt, hogy te örökjél, virasszáll nemzeted felett. A te nagy hited tartotta fenn a gyengéket s bátorította az erőseket; mint próféta kimondád a nagy igazságot, mely mindnyájunk szent hite lett: hogy bizzunk önmagunkban s hazánk nagy és boldog leend!

Legyen áldott a te jószágod, melylyel nemzeted iránt mindig viselttéél, s hidd, hogy e nemzet minden igaz gyermeke imájába foglalja neved, s kéri istenét, hogy gyógyuljon meg fájó szived, s tartson meg mindnyájunknak téged!

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése márcz. 13-án.

A tegnapi nap azoké volt, a kik nem szavazzák meg a javaslatot. A vita előtt azonban Perényi Péter báró három havi szabadságot kért és kapott a Hazától. Ő már a második, a ki a szavazás elől menekül. Az első Baich Milos báró volt, a ki a mult héten

programot és folytak az előkészületek, a próbák serényen, lázas izgatottsággal, míg egy napon óriási plakátok hirdették, hogy: »A Bakafokon felláttandó kisdudóváda javára, a casinó nagyeremény meghallgatására; s a nevezetes hangverseny meghallgatására; s a tolongó, vidám tömeg között, csak egy ijeszítően hosszú lábnyurga férfi rohant kétségbeesett arccal végig az utcán. Hóna alatt kis fekete paktáskát szorított, s arczáról itélve, az ember azt hitte volna, hogy az a szerencsétlen flótás most egyenesen öngyilkossági szándékból rohan valamerre. Pedig annak a jámbor embernek eszéagában sem volt öngyilkolni magát, hanem — bakafoki borbély lévén — sietett a vidékről bejött tükös urakat leberterelni.

Het óra már zsufolva volt a terem és én örömtől sugárzó arccal és boldogságtól dagadó kebellet néztem végig a szép számú közönségen, s alig fértem a bőróban az örömtől, midőn elgondoltam, hogy ez mind az én művem.

Poniban nyolcz órakor kezdetét vette a hangverseny. Miczi kisasszony, a tanácsos ur nagyobbik leánya volt az első sz replő. A kisasszony éppen olyan kétségbejőtnék énekelte most is, mint akkor, midőn engem a próba-

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gőczy-egyesület Otthonában.
Sétahangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u.
Sinházi előadások kezdete este 7 órakor.

Ujdonságok.

A főiskolai ifjúság ünnepélye.
Márczius 15-én reggel 9 órakor az ifjúság a tanárkarral karöltve a főiskolai oratóriumban tart ünnepélyt, a cantus közreműködése mellett, melyen alkalmi ódat szaval Lencz Géza 4. th. Sinka Sándor gymn. tanár pedig emlékbeszédet fog tartani.

- 1. Szózat. Éneklő a főiskolai cantus, a városi dalárdával.
2. Márczius Idusán, irta: Kovácsy Kálmán 1. th. Szavolja Ablonczy Pál 3. th.
3. Hymnus, éneklő a főiskolai cantus a városi dalárdával.
4. Emlékbeszéd, irta és felolvassa Baltazár Dezső 4. th.
5. Kossuth Lajos azt üzentek előadja a tüzoltó zenekar.

Az emlék-kertben:
1. Talpra magyar, előadja a főiskolai énekkar.
2. Nemzeti dal, Petőfitől, szavolja Keresztessy Károly 4 th.
3. Hymnus, előadja a főiskolai énekkar.

Az ünneplő város. A holnap tartandó hazafias ünnepélyen, a város is részt fog venni. A délelőtt folyamán az oratóriumi isteni tiszteleten az egész tanács részt vesz, míg a délutáni ünnepségeken a várost Hajdu tanácsnok és Boczkó főkapitány fogják képviselni.

Alispáni jelentés. Hajdúvármegye közg. bizottságának ülése elé terjesztett alispáni jelentés szerint a személy és vagyonbiztonság figyelmet érdemlő módon való megháborítása az elmúlt hó folyamata alatt nem fordult elő.

Sinház. Tegnap — R. Réthy Laura vendégfőléptével — a Libapásztor című operette adott, telt ház előtt. A vendég énekesnő Fanchette szerepét játszotta. Készséggel ismerjük el, hogy R. Réthy Laura igen élénk temperamentummal, gyakorlati ének iskolával, tiszta, csengő hanggal s ügyes játékkal bír, de le kell szoknia arról az affektáló modorról, mely az összhatást gyöngíti.

ismert s többnyire jó kezekben voltak. R. Réthy Laura ma este a »Szultán« című szerepében lép föl.

Elhunyt lelkész. Szőcs Etelka s férje Hajdu Elek vadász ev. ref. lelkész valamint gyermekeik: Hajdu Etelka s férje Vaczi Dezső békérendi helyettes lelkész, kis Aranka leányok; Erzsike, Kálmán, Elek, Róza, Lajos, Margit, Irma, Ilonka és a nagyszámú rokonság, fájdalomtelt szívvel tudatják a felejthetetlen emlékü jó édesapa, nagyapa, dédapa s szerető rokonnak: Szőcs Imre békérendi ev. ref. lelkésznek eleve 80 ik, lelkészkedése 51-ik évében, végelgyengülés következtében történt gyászos vállhaltát. Hült tetemei márczius 10 én délelőtt 10 órakor a békérendi sírkertben tetették örök nyugalomra. Béke hamvaival!

H-Sámsanban — mint lapunknak írják — holnap este táncvirágokkal összekötött felolvasó estélyt nyit meg márczius 15-én. Felolvasásokat tartanak: Bészler Imre h-sámsoni ev. ref. lelkész és Csiky Lajos s debr. főiskolai tanár, ki a h-sámsoniak szíves meghívására folytat vállalkozott felolvasóul. A hazafias estély tisztá jóvedelmét a debreczeni egyetemre fordítja.

Az adózó vármegye. Hajdúvármegye területén a múlt hóban a lakosság által egyenes adóban befolyt 111,162 frt 1 1/2 kr; hadmentességi díjban 419 frt 65 kr; bélyegjövődékekben Debreczen város forgalmával együtt 16,262 frt 95 kr; jogilletékekben 10,350 frt 95 1/2 kr. Befizetett továbbá díjjövődékekben 61 frt 28 kr; dohányjövődékekben Debreczen en fogyasztását is bele számítva, 34,233 frt 19 kr; határvámjövődékekben 4,686 frt 39 kr; fogysztási és ital adóban 20,235 frt 44 1/2 kr. Fizetési hasznát 3 esetben engedélyeztetett.

A helygőz olah martir. Lukács László, mint megirtuk, jelenleg Bukaresztben ünnepeltetés tárgyá. Oldala mellett van hüszeges dárda Coroiánu, kolozsvári ügyvéd is s tiszteletükre a Hugó-fele vendégfői helyiségben e hó 12-én rendeztek az olah irrenditást nagyobbszabásu bankettet, a hol egy teretek tiz frankba került. A hazatérők 13-án tértek vissza Erdélybe, a mely alkalommal az olah diákság a helygőz martirt kikísérte a vasúti pályaházig.

Tarara bumdó — plágium. Az újvilág egy tudós zeneművésze olyan fölfedezést tett, mely nagy felhárdást fog kelteni az egész világon, mert olyan dohogó sűti ki, hogy nem úgy, melyet a föld kerékégen mindenütt ismernek. Egy rópiatban kézzelfogható bizonyítékokkal kimutatta, ho ya »Tarara Boom de ay« kezdűdű dal zenéje, mely tavaly nyáron nálunk is meghonosodott, már körülbelűl 40 éves A dalt ugyanis egy Pestal nevű halátra itél franczia katona komponálta a siralomházban s szövegében dicsűti azt a szerencsét, hogy megválhat a nyomoruság életűl. A szegűy bűnös bizonyára nem is álmódta, hogy szerencsényét negyven évvel később az ősmert világ összes sípládái hangzattal és ősszes vargaisai fűtyölűi fogják.

Disztornázás. Márczius hó 15 én délután az ifjúsági ünnepély után a főiskolai fog tartani, melyre a n. é. közönség meghívatik. Az igazgatóság.

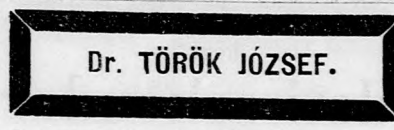
Drága bor. Derecskéről vették a következő sorokat: A régi krónikás szerint Derecske nevezetes volt két Kállójáról, melynek hullamai drága gyöngyöt mostak; ma híres boráról, melyből egy hektoliter a »Szarka« vendégülöse 1428 frtjával ajándékozgat. Kiváncsiaknak, érdemes volna utána járni, hogy vajjon, mint hajdan a drága gyöngynek, ugy napjainkban e drága borak is nem a Kálló-e a forrasa? Tessék megkóstolni mindkettőt!

Márczius 15-ike az iskolában. A r. kath. felső-leányiskola növendékei által az 1894. évi márczius 15-én, d. e. 1/2 11 órakor, a r. k. elemi-leányiskola emeleti termében tartandó hazafias ünnepségnek sorrendje: 1. »A szabadság csillaga«, karének, zongorakísérettel, Goll J.-tól. Éneklők az összes növendékek. 2. »Márczius 15.« Irta és felolvassa Nerád Gizella, II. o. n. 3. »A ledűlt szobor«, irta Petőfi; szavolja Ujlaki Szeréna, II. o. n. 4. »A tavasz érkezése« daljáték, zongora-kísérettel; szövegét Várady A., zenéjét Erney J. írta. Előadja a növendékek. 5. »Szent koronánk legszebb gyöngyei«, Komócstyól; szavolja Troján Gizella I. o. n. 6. »Hymnus« Schubert Ferencztől; karének hármas hangra. Éneklők az összes növendékek. 7. »Áldjunk meg a magyart«, alkalmi költemény, írta Husz Lajos. Előadja a növendékek. 8. »Rákóczi induló«, Hubertől karének, zongora-kísérettel. Előadja az összes növendékek.

Oravszky János, mint városi tanácsnok. Oravszky, a közismeretségnek őrvendő kocsiyaros, kit különösen a gyermek világ szeret nagyon, egy pályázati kérvénynyújtott be a megyeházához, melyben nem kevesebbet, mint tanácsnokki állásért folyamodik. Az exotikus kérvény felblyegezve s felszerelve van s most az egész megyeháza ezen mulat.

Hogy van Kossuth? Ugy látszik, hogy a gondviselés meghallgatja a magyar nemzet imáját, mely azért száll az Istenhez, hogy a nagy szenvedő egészségét adja vissza. Ujabbban megnyugtató táviratok érkeztek Kossuth egészségi állapotáról:

Turin, márczius 13. délután 4 óra 20 perc. A kormányzó jobban van; az éjszakai türethetőt töltötte. Dr. Basso. A ma délutáni órákban — bála istenek! — szintén semmi aggasztó hír nem érkezett hozzánk.

Dr. TÖRÖK JÓZSEF. Gyászkeretbe került tehát ez a név is! Holott az egészséges, erőteljes, piros arcú öreg úrról azt hittük, hogy még nagyon sok fiatal embert tud fog élni. Ő, a ki annyi embert megszabadított a betegségtől, nem egyet a sir szeléről rántott vissza, ne tudna daczolni a nagy intrikussal, a halállal! Az enyészettel azonban diadalmaszkodott hatalmas szervezeten: Dr. Török József, a debreczeni ev. ref. főiskola orvos, a főiskola veterán (talán legidősebb, legrégibb) tanára, ma hajnalban 3 órakor elhunyt. Ki ne ismerte volna őt? Sokan, nagyon sokan a'djak emléket a kedves öreg urnak, a ki ugy is, mint előadó tanár, ugy is, mint orvos annyi, feledhetetlen érdemet szerzett! Az ifjuság nagyon sok hasznót merített az ő tudományából s egyik legnapszeribb tagja volt a tanári karnak, a betegek pedig tőle várták az enyhülést.

Igaz barátja volt az ifjuságnak. Ifjúi lelkének zomanczát a késő aggkorig megőrizte. S most, midőn elhunyt, az ifjuság őszinte barátját, a magyar tudományos irodalom pedig egyik érdemes előharcosát gyászolja benne! Életrajzi adatait — röviden — a következőkben foglalhatjuk össze: Dr. Török József, orvos és sebész-tudor, a debreczeni ev. ref. főiskolában a vegytan és természettudományok tanára (mely tanári működését a legujobbi időig hű lelkiismeretességgel folytatta.) a term. tud. társulat s a magy. tud. akadémia tagja, orvostani és természetrajz iró, 1813 október hó 13-dikán született (tehát most már 81 éves volt) Alsó-Váradon, Baranya vármegyében, hol atyja, Török József, ev. ref. lelkész volt s a legnagyobb gondnal nevelteté tehetséges fiát iskoláit Debreczenben végezte, majd a budapesti egyetemen az orvostani tudományokat hallgatta s 1842-ben orvostudorrá avatott. Az után, hogy ismeretűl kísérletbe, külföldi egyetemeket látogatott. A külföldről visszatérten, 1843-ban Pesten telepedett meg, mint gyakori orvo s ilyen minőségben ott működött 1847-ig. Ekkor hívták meg a debreczeni főiskola tanáru s azóta itt folytatta a'dmás működését.

Orvosi és tanári működése mellett ráert arra is, hogy a magyar tudományos irodalmat jeles művekkel gazdagítsa. Nevezetesebb munkái e teren: »Magyarország közgazdaságilag nevezetesebb termékeiről«, melyet az akadémia díszreterben részesített; »Egészséget nem rontó szepítő szerek«, a két magyar haza elsőrangú gyógyvizei és fürdő-intézetek, melyet az akadémia pályadíjjal koszoruzott; »A természet-tudományok elhanyagolásának káros következményei hazánkra nézve« s b.

Érdemei elismerésűl számos kitüntetésben részesült: ugy a tudományos akadémia, mint más tudományos egyletek, rendezte tagg választották; 1848-ban Szabolcsvármegyé táblabírói sorába iktatta, ő felseje pedig a kir. tanácsosi címmel tüntette ki. A főiskolai tanári kar, mely egyik büszkeségét vesztette el, ma d. e. értekezletet tartván, elhatározta, hogy külön gyászjelentésben tudatja a főiskola nagy veszteségét, a ravatalra koszort helyez, a temetési költségeket a tanári segély es nyugdíj alaplób fedezik. A temetési szertartást Dicsőfi József ev. ref. lelkész végzi, a sírnál pedig — a tanári kar nevében — Csiky Lajos főiskolai lelkész mond bucsu beszédet.

A kiadott családi gyászjelentés így hangzik: Báró Maldenyi Vilma mint leánya, s gyermekei: Dr. Kati Hegedűs József, károslébi fürdőorvos, Irma ferjeztett Syposs Lajosné s gyermekei, Paula, valamint özv. Török Pálné gyermekeivel és unokáival, s nagyszámú rokonság, bánattól megtört szívvel tudatják a legjobb apa, nagyapa, szépapa, sógor és rokonok Dr. Török József kir. tanácsos, orvos- és sebész-tudor, akadémiai tanár, s magyar tud. akadémia rendes tagja, s több bel- és külföldi tudós-társaság tagjának, munkás és adósos életének 81-ik évében, f. hó 14-ikén, hajnali 3 ó. hosszas és kínos szenvedés után töréent csendes elhunyt. Kedves halottunk földi részei f. hó 16-an, déntán 3 órakor a ref. vallás szertartása szerint, előbb a gyászháznál Hatvan-utca 1092-ik szám alatt, majd a ref. nagyetmlomban tartandó rövid ima után fognak a Kossuth-utcai temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Mely vigasztalásértelre az elhunyt barátait, ösmerőseit, kartársait s általában a bánatunkban résztvevő közönséget bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1894. márczius hó 14-én. Béke lengjen aldott hamvai felett!

Az unokafivérek. A családi életben a cselédváltás, illetőleg a cselédfogadás van olyan nagy esemény, mint akár egy nagy hivatal főnökének kicserélése. Igen, mert ma már oda juto'tunk, hogy a cselédektől mi felünk és nekünk kell

kedveskedni nekik, hogy azon kegyben részesüljünk, miszerint kegyeskedjenek hozzánk szolgálata által keservesen szerzett pénzünkért.

A feleségem rendszeresen megbetegszik cselédváltáskor, annyi mérge van vele; — az anyósom meg az ég mindea villámai kölcsön keréi és csattogtatja a világra, a cselédekre, na meg — mert ez már szokása — reám is! A mult cselédváltó idöben — a melyik jenuárban lejárt — hoznak egy jó cselédet, ki a cselédhordozók szóbeszédei szerint mindent jól tud, szelíd, jámbor, nem követelő stb. Beállított hozzánk.

Kérdi feleségem, hol a könyve? — Instálom, otthon hagytam, nem szetrem hurczolni! — Hm! De hát ki maga? — Én Nagy Kati vagyok, szolgáltam itt is, ott is, mint szakácsné. — Tud jól főzni, sütni? — Tudok, kérem, mindent! — Van-e szeretője? — Ezt jó előre meg szokta kérdezni feleségem, mert már sokszor tapasztalta, hogy jó ezt tudni!

Kati nagy meztűdésűl utasítván el a kérdést, szinte sértődve mondá: nincsen, kérem, nekem szeretőm. — Kati, ez annál jobb reánk nézve, akkor szívesen megadom, a mit kér, abba is beleegyezem, hogy minden vasárnap kimenője legyen; szóval mindenbe, csak dolgozzék és ne tartson szeretőt, legalább addig, míg nálam lesz.

Kati újból állította, hogy nincs és fogadott mindent! Telik, mulik az idö, elmulik vagy három hét, a mikor egy vasárnap d. u. Kati a kimenőből hazatért, de nem egyedűl, hanem vele jött egy fess katona is.

Leültek, beszélgettek — még vacsora után is. A feleségem duzzogott, én kacagtam azért, mert nagyon eldicsekedett vele, hogy milyen jó cselédet kapott, kinek az esze a dclgan, nem pedig a szeretőkön jár. Másnap hétfőn reggel megkérdi feleségem Katiét egész szeliden: — Ki volt az a katona vendége, Kati? — Az instálom a falumból való unokafivérem! — Na lásd — mond a feleségem déleiben — unokafivére az a katona, ki tegnap itt volt, nincs kifogásom ellene, ha a rokona ide jön.

Nem szóltam semmit most sem, sőt később hétet mulva sem, pedig volt okom rá, mert ugy tapasztaltam, hogy az unokafivér ott létét mindig megőrzettem. Nem vagyok olyan gazdag, hogy finom szivarok és dohány 20—30 dobozzal álljanak szobámban, de egy ket-három doboz csak megakad, aztán jó-féle pipadohány is csak kerül innen-onnan. Ugy vettem észre, hogy a szivarok száma, a dohány mennyisége rendszeren vasárnap délre — fogyott, mintha csak a vasárnap különös hatással lett volna rájuk. Igazam is volt, mert a konyhába tévedtem egy alkalommal s arról gyözödtem meg, hogy Kati unokafivére az én finomabb szivaromból sziv, azonképpen meg az asztalon láttam egy jól meztűmött dohányzacskót is!

Mindent megértettem, de nem szóltam volna a feleségemnek világtér sem, pedig a felvetartogatott pálinkám is — rendszeren fogyott. Egy darab idö mulva elmaradt a katona unokafivére; rá már a második vasárnap jött egy civivil látogatóba. — Ki az Kati? kérdi feleségem. — Unokafivérem, instálom.

A feleségem nem szólt semmit most sem. Ugyde ez a dolog, illetve az unoka fivér-látogatás folyton változott, más-más unokafivér képében annyira, hogy feleségem megunta. De én is ám, mert nem gyöztem magam szivarral, dohánynyal, a pálinkámat meg teljesen elfogyasztottak az unokafivérek.

Megsokaltam a dolgot s mondom feleségemnek, hogy a cseléd ügy, ambar hozzád tartozik, mégis van kifogásom Kati látogatói ellen. — Hogy-hogy? — Nagyon fogy a dohányom, szivarom, a pálinkám meg teljesen elparolgott! — Miért nem mondatd? — De hiszen, Kati rokonára csak nem gyanakodhattam!

Jött a vasárnap, ismét egy új unokafivér jött. Feleségem nem állhatta már, behívta Katiét, kerdi tőle: — Ki a vendége? — Instálom, unokafivérem! — Hat magának olyan nagy rokonsága van, hogy hat unokafivére is van! — Dehogy, instálom, ezeket más háznál szeretőnek mondják, a volt cselédék mondták, hogy nacscsága ezt így nem szereti, hát azért mondom, hogy unokafivérem!...

Igen, hat akkor Kati pakoljon a háztól! És Kati — nyugodtan odébb állt. Feleségem ezzel a cselédfogadásával nem dicsekszik. — Én pedig váltig buzdítom, hogy csak aljít fogadjon — kinek nagy a rokonsága. Don-Gö.

Közgazdaság.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

március 12.
a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Óreg nehéz (párónként —400 kilgron felüli súlyban) 50.—51.— 2. Óreg közép (párónként 300—400 kilgron felüli súlyban) 50.—51.— 3. Fialat nehéz (párónként 320 kilgron felüli súlyban) 53.—54.— 4. Fialat közép (párónként 251—320 kilgr, súlyban 51.—52.— 5. Fialat könnyű (párónként 250 kilgrig terjedő súlyban) 50.—51.— II. Magyar szedett: . Nehéz (párónként 280 kilgron felüli súlyban) 49.50—50.— 7. Közép (párónként 230—280 kilgr, súlyban) 49.50—50.— 8. Könnyű (párónként 280 kilgrig terjedő súlyban) 49.—50.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (párónként 320 kilgron felüli súlyban) 50.—51.— 10. Közép (párónként 250—320 kilgr. súlyban) 50.—51.— 11. Könnyű (párónként 220 kilgrig terjedő súlyban) 48.—48.50.— Sertés létszám márc. 11-ik napján volt készlet 120,225 darab.

Budapesti gabonatörsde. Hivatalos jegyzések Március 13. — Buza ósre 7.50 pénz, 7.51 áru, tavaszra 7.26 pénz, 7.27 áru. Tengeri 1894. máj.—jun.—ra 4.89 pénz, 4.91 áru. Zab tavaszra 6.89 pénz, 6.81 áru. Káposztarepece aug.—szept. 12.— pénz, 12.10 áru.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Szerdán, márc. 14-én:

Szultán.

Operette.

Csütörtökön, márc. 15-én, ünnepi előadásul:

Szigetvári vértanúk.

Jóka történelmi dráma.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**

Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**

Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**

(Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

184.

Az „István“ gőzmalom társulat

GYÁRTMÁNYAINAK

ARJEGYZÉKE

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított 1897. évi június 1-én életbeléptetett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

ITT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL
Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt:

A Asztali dara nagyszemű	100 kiló	14.60
B Szinte » aprószemű		14.—
0. Királyliszt		14.—
1. Lángliszt kivonat		12.80
2. Elsőrendű zsemlye liszt		12.20
3. Zsemlye liszt		11.60
4. Elsőrendű kenyér liszt		11.20
5. Közép kenyér liszt		11.80
6. Kenyér liszt		10.—
7. Barna kenyér liszt		8.60
8. Takarmány liszt		6.60
11. Fiom korpa zsákkal		4.40
11. » » zsák nélkül		4.20
12. Durva korpa zsákkal		4.—
12. » » zsák nélkül		3.80
12. Csirke buza zsák nélkül		3.60

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve.

A. B. 0—6 számig 85 kilogramm.

7. és 8. szám 70 »

11. és 12. szám 50 »

Debreczen, 1894. március 14. (2.)

A Borries-féle uradalmi igazgatóságának Eckenfordban (Észak-Németország) tudomására jöven, hogy eckenfordi repamag több helyről mint eredeti vagy javított ajánlatik. Kötelességének tartja tehát nevezett igazgatóság a gazdaközönség érdekében köztudomásra hozni, hogy

eredeti eckenfordi takarmányrépa-mag

valódi minőségben

Ausztria-Magyarországban csakis

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedésében

BUDAPESTEN

kapható, a mennyiben az eckenfordi uradalmak mint ez évben, úgy 1898 évig csak egyedül ezen cégnek fognak repamagot szállítani, mely cég az erre vonatkozó árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve megküldi. (93)

Felhuzógépek

Wertheim F. és Társa
cs. és kir. udvari szállítók.

Első oszt. cs. k. szab. minden alakban pénzszekrény és szabadalmazott biztosíték-elő felhuzó-gépgyára, készületekkel. WIEN. Képes árjegyzékek ingyen. IV., Louisengasse Nr. 6.

Kiadó föld.

16 hold és 252 □ öl újosztású föld, a v.-péresi uthoz közel, bérbe kiadó. Ertekezhetni Csapó-Veres-utca 459. sz. alatt **Varjasi György** tulajdonossal. (91.)

MEGHIVÁS.

Az „István“ gőzmalom társulatnak

1894. március 18-án d. e. 10 órakor

Debreczenben a városháza nagytermében

tartandó

évi rendes közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság által előterjesztett mérleg az 1893. évről, az arra vonatkozó igazgatósági jelentéssel.
2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
3. A mérleg helybenhagyása után a felmentvény megadása, az 1893. évi tiszta nyereség feletti intézkedés és a javasolt osztalék megállapítása.
4. A sorrend szerint kilépő két igazgatósági tag helyének választás utján betöltése.
5. Az alapszabályok 59. §-a értelmében két felügyelő bizottsági póttag választása.

Felhivatnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket — az alapszabály 27. §-a értelmében — folyó évi március 16 és 17-én délelőtt 10—12 óráig, délután 2—4 óráig a társulat Kossuth-utcai irodájában átvenni ne terheltessenek. — A mérleg és nyereség és veszteség rovás március 5-től kezdve a társulat irodájában megtekinthető. (85) —3

AZ IGAZGATÓSÁG.

A debreczeni helyi vasút részvénytársaság

folyó 1894. évi április hó 1-én d. e. 10 órakor

A városháza nagy tanácstermében tartja

VII-ik rendes évi közgyűlését

melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

TÁRGYAK:

- I. Az igazgatóságnak az 1893-ik évről szóló üzleti jelentése, ugyszint erre vonatkozólag a felügyelő bizottság jelentése.
- II. Az 1893. évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
- III. Az osztalék meghatározása.
- IV. Az alapszabályok 41 §-a értelmében két kilépett és két újonnan választandó, tehát négy igazgatósági tag helyének választás utján való betöltése.
- V. Az alapszabályok 57. §-a értelmében két felügyelő bizottsági póttag megválasztása.

Az igazgatóság.

Máriaczei gyomorcsseppek

kiválóan előnyös hatású. Felülmulthatatlan s általánosan ismert házi- és népszerű a gyomor mindennemű betegségében.

Számos betegség ellen kiváló hatású így: étvágytalanság, gyomorgyengeség, felfúvódás, rossz lehellet, savanyú felbőgés, kólika-undor és hányás, túlságos nyálkásodás, sárgaság, szóval a gyomor bár mely betegségére lehet következtetni.

De a fejfájás — ha a gyomortól ered — a gyomor túlterhelése étellel vagy itallal, giliszták, lép. máj s aranyeres bántalmaknál, mint kipróbált segélyeszköz használatik.

A fenn jelzett betegségekben a Mária-czei gyomorcsseppek sok éveken át a legjobb sikerrel használtattak, mit a százakra menő bizonyítványok igazolnak. Ára üvegenként használati utasítással 40 krajczár. Kétlő üveg 70 kr. Központi szétküldés **RRÁDY KÁROLY** gyógyszerészre Kémszertár (Morvaország). Kértek a végjegyre és az aláírásra ügyelni. Csak az oly csseppek kell elvenni, mint valódiakat, melyeknek csomagja egy zöld vonalon «a valódiság bizonyossága» szavak vannak felírva. Ugyanaz a vonal aláírásommal

Valódi MARIACZEI GYOMORCSEPPEK kaphatók: Debreczenben: Mihálovits István, Dr. Rotschnek Emil, Tamássy Béla, Tóth Béla és Balázs Ödön; Ér-Mihályfalván: Mátray István; Diószegen: Vaday Ignác; Hadhazon: Farkas Ödön; Hosszu-Pályiban: Sárossy Imre, — Kabán: Horváth Kálmán gyógyszerész uraknál.

HOTOPERNÓ

agyagipar mérnök
Budapest, V., Váci-ut 70. sz.

Guthjárn és Müller gépgyára, és
Berlin, W., Kurfürstenstrasse 122. szám alatt.

a legelőnyösebb
szárító-berendezés

téglák, cserépek, vakolat-téglák, mindennemű agyagárak és cementkővek részére stb. igen előnyös a mi szállító készülékünket egybekötve, a téglának a prés alól közvetlen a szárítóba szállítására

Uj telep részére tervek.

GÉPBERENDEZÉSEK kiválóképp saját legújabb szerkezeti téglagépekhez, a legnagyobb munkaképességgel és legszilárdabb szerkezetben. HENGERTÁPOLÓ KÉSZÜLEK a zsiros és frissen ásott anyag részére, melyet a henger befogadni nem akar.

505. a) ISZAPOLÓ TELEPEK.